

**ΕΚΤΑΚΤΗ
ΕΚΔΟΣΗ**

ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΕΥΛΟΓΙΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ Ι. ΝΑΟΥ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΥΚΑΚΙΩΝ

Έτος Β' - 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2003 - Άριθ. Φύλλου 15

Οί διεκδικήσεις της Κωνσταντινουπόλεως διαφεύδονται από την ιστορία

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΦΩΣ (ΧΩΡΙΣ) ΦΑΝΑΡΙ!

Οί σχέσεις της Έκκλησίας της Ελλάδος με τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο θὰ μπορούσαν νὰ παρομοιαστοῦν με μιὰ παμπάλαια χιλιοπαλωμένη ἠλεκτρικὴ ἐγκατάσταση, στὴν ὁποία, μέσα στὸ διάβα τοῦ χρόνου, κάθε χρήστης, ἀνάλογα με τὶς ἀνάγκες του, προσέθεσε ὅσα καλώδια (γράφει Πράξεις καὶ Διατάξεις) τοῦ ἦσαν ἀπαραίτητα γιὰ νὰ κἀνὴ τὴ δουλειά του, με ἀποτέλεσμα, κάθε λίγο καὶ λιγάκι “νὰ πέφτῃ ἡ ἀσφάλεια”, δηλαδή νὰ δημιουργεῖται συσκότιση καὶ ταραχὴ στὶς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν.

Δὲν θὰ ἤθελα νὰ θεωρηθῆ ἀσεβὴς αὐτὸς μου ὁ Πρόλογος διότι ὁ Σεβασμὸς μου πρὸς τὴν Ἐκκλησία καὶ τοὺς Ποιμένες της εἶναι δεδομένος καὶ ἰδιαίτερος πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, προσωπικὰ δὲ σὲ κάθε Θ. Λειτουργία μνημονεύω τὸ ὄνομα τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως στὴν ἁγία Πρόθεση. Ὅμως ἡ ἀλήθεια πρέπει νὰ λέγεται καὶ πολλὲς φορές πικραίνει στὴν ἀρχή, ἀλλὰ στὸ τέλος πάντοτε εἰρηνοποιεῖ.

Ἡ λύση, κατὰ τὴν ταπεινὴ μου γνώμη, δὲν εἶναι ἡ προσθήκη καὶ ἄλλων καλωδίων στὴν ἄθλια ἐγκατάσταση ἀλλὰ ἡ ριζικὴ ἀλλαγὴ της με γνώμονα τὸ πνεῦμα τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τὸ “γράμμα”, δηλαδή τὴν πρακτικὴ πὺ ὠφελεῖ νὰ ἀκολουθήσουμε με βάση τὶς ἐδαφικὲς ἀνακατατάξεις στὸ χῶρο τῆς πατρίδος μας καὶ τὶς ἱστορικὲς συγκυρίες.

Εἶναι πᾶσιν ἄφανε ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ἕνας ἐπαναπροσδιορισμὸς τῶν σχέσεων τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ ἄλφα

γιατί, φαίνεται, πώς κάποιοι μέσα στα σκοτεινά χρόνια της Τουρκοκρατίας νόθευσαν τη θεολογική και ιστορική αλφάβητο.

Τὸ μικρὸ περιοδικό μας εἶχε προγραμματίσει νὰ ἀσχοληθῆ με τὸ θέμα αὐτὸ στὸ τεῦχος τοῦ Νοεμβρίου. Ὅμως, οἱ ραγδαῖες ἐξελίξεις τοῦ ζητήματος καὶ οἱ φοβερисμοὶ ἀπὸ ἐκκλησιαστικοὺς κύκλους περὶ τάχα ἐπαπειλουμένου σχίσματος, σὲ συνδυασμὸ με τὴν ὀρισθεῖσα γιὰ τὶς 4 Νοεμβρίου σύγκληση τῆς Ἱεραρχίας, μᾶς ὤθησαν στὴν παροῦσα ἔκτακτη ἔκδοση.

ΜΕ ΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ξνωρίζω ὅτι εἶναι δύσκολο νὰ ἀκουσθῆ ἡ φωνή μου, ὅμως με ἐνισχύει καὶ με παροτρύνει τὸ κοινὸ περὶ λογικῆς καὶ δικαιοσύνης αἴσθημα τῶν συγχρόνων ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ζητοῦν ἀπαντήσεις ἀληθινές καὶ οὐσιαστικές στὰ ἐρωτήματά τους γιὰ τὸ ὑπὸ συζήτηση θέμα, καὶ δὲν πείθονται με τὰ κατεβατὰ τῶν δῆθεν ἐκκλησιολογικῶν καὶ κανονικῶν ἐπιχειρημάτων πού ἀραδιάζονται ἔνθεν κακεῖθεν γιὰ νὰ παρακάμψουν τὴν οὐσία τοῦ προβλήματος.

Θὰ ἐπιχειρήσω, λοιπόν, νὰ καταπιαστῶ γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ (τρίτη τὸν ἀριθμὸν) με αὐτὸ τὸ θέμα, καταθέτοντας τὴ μαρτυρία μου, γιὰτὶ πιστεύω πὼς ἡ κατὰ Θεὸν λύση αὐτοῦ τοῦ ζητήματος θὰ ἔχη ἀγαθές ἐπιπτώσεις στὴν ἤδη ἀρκετὰ βραχυκυκλωμένη Ὁρθοδοξία μας.

Μὲ τὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως εἶχα ἀσχοληθεῖ γιὰ πρώτη φορὰ ἀκριβῶς πρὶν δέκα χρόνια καὶ συγκεκριμένα με τὸ βιβλίο τοῦ νῦν Πατριάρχου, «Περὶ τὴν κωδικοποίησιν τῶν Ἱερῶν Κανόνων», πού ἔγραψε ὡς Ἀρχιμανδρίτης, χαρακτηρίζοντάς το «ἀπειλή γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία», γιὰτὶ ἀποστάζει βατικάνεια ὀλοκληρωτικὴ νοοτροπία καὶ ἔντονα ἐκκοσμικευμένο πνεῦμα. Ἡ νοοτροπία αὐτὴ ἔγινε τώρα πὰ ἐξόφθαλμη!

Ἀποσπάσματα τοῦ βιβλίου αὐτοῦ μαζί με ἄλλα ἐπιχειρήματα χρησιμοποίησα πρὶν δύο χρόνια σὲ σχετικὸ ἄρθρο μου γιὰ τὸ θέμα τῆς αὐτοκεφαλίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ νὰ καταδείξω, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ τὴν κατάφωρη ἀντίφαση ὅτι ὁ νῦν Πατριάρχης στὸ μὲν βιβλίο του ὑποστηρίζει ὅτι μποροῦν νὰ τροποποιηθοῦν ἀποφάσεις καὶ Οἰκουμενικῶν Συνόδων στὴν δὲ διένεξή του με τὴν Ἐκκλησία

τῆς Ἑλλάδος ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ Πατριαρχικὴ Πράξις τοῦ 1928 εἶναι «**Ἱερὸ κείμενο καὶ ἀμετάτρεπτο**»(!) καί, συνεπῶς, οἱ Μητροπόλεις πού κατὰ τὸ κείμενο αὐτὸ προσαρτήθηκαν στὴν Ἑλλάδα μετὰ τοὺς Βαλκανικοὺς Πολέμους εἶναι ἐδάφη Πατριαρχικά καὶ πρέπει νὰ μείνουν τέτοια καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων!

Σήμερα θὰ ἤθελα νὰ φωτίσω τὸ θέμα ἀπὸ μιὰ ἄλλη σκοπιά, χρησιμοποιῶντας καὶ πάλι τὴ λογικὴ καὶ τὴν ἱστορία, γιατί ἔγινε φανερὸ πὼς ἡ συζήτησή του ἀπὸ τοὺς ὑποτιθεμένους εἰδικούς (σχεδὸν ἀποκλειστικά ἀπὸ ἀκαδημαϊκοὺς θεολόγους), ὀδηγεῖ τὰ πράγματα σὲ μιὰ ἀτέρμονη φλυαρία, πὺ ζαλίζει καὶ ἀηδιάζει τὸν πολὺ κόσμον καὶ ἀποπροσανατολίζει τὸν ἐρευνητὴ τῆς ἀλήθειας.

Φαίνεται, πὼς ἡ λογομαγειρικὴ, ἰδίως ὅταν σὰν βάση ἔχει τὴ θεολογία, ἀσκεῖ μιὰ ἀπέραντη γοητεία στὰ πλήθη, πὺ εὐκόλα ἀπολαμβάνουν τὴν “ἐντύπωση” καὶ βαριοῦνται τὴν πραγματικότητα!

Σὲ πείσμα, λοιπόν, τοῦ γενικοῦ ρεύματος, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ μὴν πῶ ἀπὸ τὸ «τρελὸ νερὸ» παρασυρόμενος σὲ μιὰ στεῖρα καὶ μὲ περιορισμένο ὀρίζοντα θεολογικὴ συζήτηση, γιατί, ὅσο κι’ ἂν σὰς φαίνεται παράξενο, τὸ θέμα δὲν εἶναι θεολογικὸ ἀλλὰ **κυρίως καὶ πρωτίστως λογικὸ**. Ἐπιτρέψτε μου, λοιπόν, νὰ διατυπώσω, ὅσο πιὸ ἐπιγραμματικὰ μπορῶ καὶ ὑπὸ τύπον ἐρωτήσεων τὶς ἀπορίες μου.

Δικαιοῦται ἄραγε τὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως νὰ προτάσῃ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες γιὰ νὰ μᾶς πείσῃ περὶ τοῦ δικαίου του, ὅταν ἡ ὅλη σημερινὴ δομὴ, Ἱεραρχίας καὶ πολιτείας του πρὸς τὶς ὑπ’ αὐτὸ ὑπαγόμενες Ἐκκλησίες δὲν στηρίζεται στὸ Κανονικὸ δίκαιο;

Σὲ ποῖο Κανονικὸ Δίκαιο ἀλλὰ καὶ σὲ ποῖα λογικὴ στηρίζεται Σύνοδος ἐμπεριστάτων καὶ αἰχμαλώτων Ἐπισκόπων, χωρὶς ποίμνιο, ὅπως εἶναι ἡ Πατριαρχικὴ Σύνοδος, μὲ ἀνελεύθερη φωνή, νὰ κατευθύνῃ καὶ νὰ ἐλέγχῃ ἐλεύθερες ἀπὸ Κρατικὲς ἐπεμβάσεις καὶ δεσμεύσεις μητροπόλεις σὲ ὅλα, σχεδόν, τὰ μήκη καὶ πλάτη τῆς γῆς;

Σὲ ποῖο Κανονικὸ Δίκαιο στηρίζεται ἡ Πατριαρχικὴ Σύνοδος ὅταν ἀπολύῃ μητροπολίτες καὶ Ἀρχιεπισκόπους χωρὶς δίκη καὶ ἀπολογία, σὰν νὰ πρόκειται γιὰ ἀπλοὺς διοικητικοὺς ὑπαλλήλους, ὅταν οἱ Ἱεροὶ Κανόνες ρητῶς ὑπαγορεύουν (οδ’ Ἀποστολικὸς καὶ α’ Ἀγ. Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας) ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος στερεῖται τῆς Ἐπισκοπῆς του μόνον κατόπιν νομίμου καὶ κανονικῆς δίκης καὶ καταδίκης του;

Σὲ ποῖο Κανονικὸ Δίκαιο στηρίζεται ὁ διορισμὸς Τιτουλαρίου Ἐπισκόπου, δηλαδή Ἐπισκόπου χωρὶς πλήρη Ἐπισκοπικὰ δικαιώματα, σὲ Ἐκκλησίες μὲ ἔκταση «ἠπείρου», ὅπως ἡ Ἐκκλησία τῆς Κορέας, τῆς ὁποίας ὁ τιτουλάριος ἐπίσκοπος εἶναι ἐξαρτημένος καὶ ἐκτελεῖ τὶς ἐντολὲς τοῦ Μητροπολίτου... Ν. Ζηλανδίας(!), ὁ ὁποῖος μὲ τὴ σειρά του εἶναι ἐντολοδόχος τοῦ Πατριαρχείου;

Τελικὰ οἱ Ἱεροὶ Κανόνες εἶναι ἀμετάτρεπτοι μόνο ὅταν καθορίζουν τὴ σειρά καὶ τὴν τάξη τῶν Πατριαρχείων καὶ τῶν Ἐπισκόπων, δηλαδή τὸ «ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον» καὶ εἶναι περιττοὶ καὶ διορθώσιμοι ὅταν ἀναφέρονται στὰ «βαρύτερα τοῦ Νόμου»;

Ἡ «Σιών ἢ Ἁγία» εἶναι «ἡ Μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν»

Ποιὸς ἀμφιβάλλει γιὰ τὸ ὅτι τὸ πρῶτο στὴν ἱστορία Πατριαρχεῖο τῆς Οἰκουμένης, ἡ «Σιών ἢ Ἁγία, ἡ Μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν», (ὅπως τὴν ὑμνεῖ ἡ Ἱερά Παρακλητική), τὸ Πατριαρχεῖο τῶν Ἱεροσολύμων, ἀριθμεῖται πέμπτο στὴν τάξη τῶν Πατριαρχείων λόγω τοῦ ὅτι ἔγινε ἐμπερίστατο μετὰ τὴν καταστροφὴ τῶν Ἱεροσολύμων καὶ δὲν εἶχε καμμία πολιτειακὴ συνδρομὴ ὥστε νὰ ἐνισχύη τὶς νεοσύστατες Ἐκκλησίες;

Ἐάν, λοιπόν, ὁ Πρῶτος Θρόνος, ὁ τόπος τῆς ἐπιγείου ἀναστροφῆς τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ μας ἔχασε τὸ προνόμιο τῆς πρωτοκαθεδρίας, ἐπειδὴ ἡ Ἐκκλησία ἔκρινε ὅτι τὸ πνευματικὸ συμφέρον τῆς Ὁρθοδοξίας δὲν μπορεῖ νὰ θυσιασθῇ γιὰ ρομαντισμοὺς καὶ ἐθιμοτυπίες, ποῖο εἶναι τὸ ἀσάλευτο δόγμα ποὺ ἀναγκάζει τὴν Ὁρθοδοξία νὰ θεωρῇ τὸ ἐμπερίστατο καὶ αἰχμάλωτο καὶ ἄνευ ποιμνίου Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως διοικητὴ καὶ ρυθμιστὴ αἰώνιο τοῦ σύμπαντος κόσμου;

Ἐάν σήμερα τὸ Πατριαρχεῖο δὲν ἔχει τὴν πολιτειακὴ καὶ πνευματικὴ δύναμη νὰ ἀνοίξη τὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης, ποιά προσδοκία μποροῦν νὰ ἔχουν τὰ Ὁρθόδοξα ἔθνη γιὰ τὴν ὑποστήριξη τῶν δικαίων τους ἀπὸ αὐτό; Μήπως ἐπειδὴ κάποια πολιτικὰ “σαλόνια” ὑποδέχονται τὸν Πατριάρχη ὡς ἀρχηγὸ Κράτους;

Ἐάν, τοῦλάχιστον κατὰ τὰ τελευταῖα 40 χρόνια, τὸ Πατριαρχεῖο δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξη ἰδιαίτερο πνευματικὸ ἔργο, πλὴν κάποιων ἐγκυκλίων καὶ μάλιστα καὶ αὐτῶν μὲ κοσμικὲς καὶ κοινωνικὲς ἀναφορὲς στοὺς πολέμους, στὴν πείνα, στὴν προστασία τοῦ περιβάλλοντος, σὰν νὰ εἶναι ἡ Ὁρθοδοξία ἢ ἡχῶ τῶν Ἀρχόντων τοῦ κόσμου τούτου, τότε τί μπορεῖ νὰ περιμένῃ ἡ Ὁρθοδοξία ἀπὸ αὐτό, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ συ-

νήθη κατά καιρούς ἀκούσματα καὶ θεάματα, πού σκανδαλίζουν τοὺς πιστοὺς, δηλαδή βραβεύσεις καὶ ἀπονομὲς ἐκκλησιαστικῶν ὄφφικίων σὲ ἐφοπλιστές, μεγιστάνες, πολιτικούς καὶ παραστάσεις σὲ ἐκκλησιαστικά μυστήρια διασήμων ἀνθρώπων κοσμικοῦ ἐπιπέδου;

Ὡς πότε ὁ ρομαντισμὸς θὰ κυριαρχῆ στὶς ἀποφάσεις μας; Ἡ μήπως περιμένουμε τὴ λύση ἀπὸ τοὺς Πανεπιστημιακοὺς, οἱ ὁποῖοι, γιὰ εὐνοήτους λόγους, βρίσκονται μὲ τὸ ἓνα πόδι στὸ Πατριαρχεῖο καὶ μὲ τὸ ἄλλο στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐρμηνεύουν τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες σύμφωνα μὲ τὶς κατὰ καιροὺς περιστάσεις;

Οἱ Μητροπόλεις τῆς Ἑλλάδος ἦσαν ἀνέκαθεν Αὐτοκέφαλες

Ἄραγε «ἀμαρτάνομεν ἂν ζητήσωμεν ταπεινῶς (παρὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως) τοὺς τίπλους, καθ' οὓς κέκτηται κανονικῶς ἡ ἀγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία τὸ δικαίωμα τοῦ πρυτανεύειν ἔνθα, καὶ ὅτε, καὶ κατὰ δεῖ; ...», ἐρωτᾷ ἀπὸ τὸ 1852 ὁ Ἄρχιμ. Θεόκλητος Φαρμακίδης χωρὶς νὰ ἔχη λάβει ἀκόμη ἀπάντηση, ἐπειδὴ ἔχει τὸ ἱστορικὸ στίγμα ὅτι αὐτὸς ὑπηρετοῦσε τὰ συμφέροντα τῆς τότε Πολιτείας καὶ ὄχι τῆς Ἐκκλησίας. **Ὅμως, ἡ ἱστορία δὲν εἶναι μόνο ἄσπρο-μαῦρο.** ἔχει καὶ ἀποχρώσεις τοῦ γκρι καὶ ὅποιος μελετᾷει προσεκτικὰ καὶ ἀπροκατάληπτα, βρίσκει ἀλήθειες καὶ στὸν μεγαλύτερο “φεύτη”.

Τὸ ἐρώτημα, συνεπῶς, ἔχει μείνει ἀναπάντητο σχετικὰ μὲ τὸ πῶς ἡ Κωνσταντινούπολη θεωρεῖ ἐξαρτώμενη ἀπὸ ἐκείνην τὴν Ἑλλαδικὴ Ἐκκλησία, ἐνῶ ποτὲ οἱ πόλεις τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶχαν ἐξάρτηση ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, μὲ τὴν σημερινὴ ἔννοια καὶ πρακτικὴ τῆς ἐξαρτήσεως, ἀλλὰ μόνο πνευματικὴ σχέση καὶ σύνδεσμο;

Ὁ Φαρμακίδης μὲ βαθὺ σεβασμὸ πρὸς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες παραπέμπει τοὺς Πατριαρχικοὺς νὰ τοὺς διαβάσουν: «Ἦς ἀναγνωσθῶσιν (οἱ Ἱ. Κανόνες) ὀρθότερον –ἂν ποτε ἀνέγνωσαν– οἱ τὴν ἀγίαν καὶ μεγάλην σύνοδον συγκροτήσαντες, τὸν κη' Κανόνα τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τὸν β' τῆς Β' καὶ τὸν η' τῆς Γ'», διότι «ἡμεῖς διῖσχυρίζομεθα, ὅτι αἱ ἀπαρτίζουσαι, τὸ γε νῦν ἔχον, τὸ Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος Κράτος, μητροπόλεις, ἀρχιεπισκοπαὶ καὶ ἐπισκοπαὶ ΟΥΔΕΠΟΤΕ ἐξήρτηντο κανονικῶς τοῦ ἀγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ κανονικῶς ἔπραξαν αὐταί, ἀπολυθεῖσαι ἐξ ἑαυτῶν τῆς ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτήσεως».

Αὐτὰ πού ἰσχυρίζεται ὁ Φαρμακίδης τὰ ἐπιβεβαιώνει καὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ὄχι μόνο ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἦταν ἀνέκαθεν αὐτοκέφαλη ἀλλὰ καὶ

κάθε, σχεδόν, πόλη τοῦ Ἑλλαδικοῦ χώρου!

Ἡ Ἐκκλησιαστική ἱστορία, μάλιστα, γράφει ὅτι ὄχι μόνον ἦσαν αὐτοκέφαλες ἕως πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως οἱ σημερινές Ἑλληνικές πόλεις - Μητροπόλεις, ἀλλὰ ὅτι ἦταν Ἑλληνική καὶ Αὐτοκέφαλη καὶ ἡ ἀρχιεπισκοπὴ Ἀχριδῶν, στὴν ὁποία ἀπὸ τὶς ἀρχές τοῦ ἰα΄ αἰῶνος(!) «**ὑπήχθησαν αἱ ἐπισκοπαὶ Χιμάρας (ἢ Χιμάρα καὶ τὸ Βουθρωτὸ ἀνήκουν σήμερα στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας), Ἀδριανουπόλεως (ἢ Δρυϊνουπόλεως) Βουθρωτοῦ καὶ Ἰωαννίνων, ἴσως δὲ καὶ Φωτικῆς, ἐνῶ μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Βασιλείου Βουλγαροκτόνου, ὑπήχθησαν αἱ ἐπισκοπαὶ Βερροίας καὶ Σταγῶν**»! (Γ. Κονιδάρη, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος, Τόμος Β, Ἀθῆναι 1970).

Παραθέτουμε ἐνδεικτικά, ὡς ἐνίσχυση τῶν θέσεών μας, ἓνα ἐπιλεγμένο ἀπὸ μᾶς ἱστορικὸ μνημόνιο ἀπὸ τὸ μνημονευθὲν βιβλίον τοῦ ἀειμνήστου καθηγητοῦ Γερ. Κονιδάρη:

«**Ἐν ἀρχῇ τοῦ Ἰ΄ αἰῶνος ὑπῆρχον ἐν Ἑλλάδι ἐπίσης αἱ αὐτοκέφαλοι ἀρχιεπισκοπαὶ Αἰγίνης καὶ Θηβῶν, ὡς καὶ ἡ Σερρῶν, Λήμνου, Λευκάδος, Κερκύρας**»..... Ὁ Θηβῶν πρὸ τῶν μέσων τοῦ ἰβ΄ αἰῶνος εἶχε ἐπὶ Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ τὰς ἐπισκοπὰς Κανάλων, Ζαρατόβων, Καϊσπορίου, Τριχίων καὶ Πλατάνων.» (δ.ἀν., σελ. 38).

Ἄναφέρει στὴ συνέχεια καὶ πολλὲς ἄλλες αὐτοκέφαλες Ἑλλαδικές Μητροπόλεις καὶ καταλήγει:

«**Περὶ τοῦ ἀκριβοῦς ἀριθμοῦ τῶν αὐτοκεφάλων ἀρχιεπισκοπῶν τῆς Ἑλλάδος δὲν ἔχομεν ἀκριβεῖς εἰδήσεις.**» (δ.ἀν., σελ. 177).

Περιγράφοντας, ἐπίσης, τὴν ὀργάνωση τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὶς παραμονές τῆς Ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὁ ἀειμνήστος ἐρευνητὴς-καθηγητὴς, ὁμολογεῖ τὴν **ἀνεπάρκεια ἱστορικῶν στοιχείων** λόγω τῶν πολλῶν γεγονότων καὶ ἀνακατατάξεων καὶ παραδέχεται ὅτι «**ἡ λεπτομερὴς τῆς πραγματικότητος ἔκθεσις εἶναι δυσχερὴς** διότι ἡ χώρα ἦτο διηρημένη εἰς κρατίδια ἀνήκοντα εἴτε εἰς τοὺς Βυζαντινοὺς εἴτε εἰς τοὺς ξένους.» (δ.ἀν., σελ. 154).

Εὐλόγα, λοιπόν, γεννᾶται τὸ ἐρώτημα; Ποῦ, ἄραγε, βρῆκε τὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως τὶς ἱστορικὲς πληροφορίες περὶ τῶν δικαίων του, ἀφοῦ αὐτὲς οἱ πληροφορίες δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐντοπισθοῦν ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ ἔρευνα;

Ἡ ἀπάντηση εἶναι πολὺ ἀπλῆ. Τὶς βρῆκε σὲ ἀσχέτους Ἰ. Κανόνες τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, παρακάμπτοντας καὶ ἀδιαφορῶντας γιὰ τὶς ἱστορικὲς ἐξελίξεις, γιὰ τὶς ἐδαφικὲς ἀνακατατάξεις, γιὰ τὶς ἀνατροπὲς καθεστώτων καὶ τὶς ἀλλαγές τῶν ἰσορροπιῶν τῆς οἰκουμέ-

νης γῆς, ἀλλὰ καὶ χωρὶς νὰ λαμβάνη ὑπ' ὄψη του τὶς θέσεις - δόγματα ἀληθείας ἀγιωτάτων Πατριαρχῶν, ὅπως τοῦ ἀγίου καὶ Μεγάλου Φωτίου, ὁ ὁποῖος ὑπενθύμισε στὸν πάπα Νικόλαο, ποὺ εἶχε καὶ αὐτὸς ρομαντικὲς διεκδικήσεις, ὅτι εἶναι πιά συνήθεια στὴν ἐκκλησία (ἤδη ἀπὸ τὸν θ' αἰῶνα!) νὰ συµμεταβάλλονται τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα μὲ τὶς πολιτειακὲς ἐξελίξεις!

Ἀκολουθοῦν τὰ χρόνια μετὰ τὴν ἄλωση τῆς Πόλης, ὅταν ὁ κατακτητὴς εἶχε νεκρώσει κάθε αὐτοκέφαλη ἐκκλησιαστικὴ λειτουργία στὸν Ἑλλαδικὸ χῶρο δίνοντας ὅλα τὰ προνόμια στὸν Πατριάρχη.

Ἦταν τυχαῖο αὐτό; Πιστεύουμε πὼς ὄχι καὶ ἡ ἱστορία συνηγορεῖ σ' αὐτό.

Ὁ Σουλτᾶνος ἤξερε καλὰ πὼς δὲν μπορεῖ νὰ ὑποτάξῃ πολλὰ ἀρχιερατικὰ κεφάλια καὶ προέκρινε νὰ ἐλέγξῃ ἓνα. Γι' αὐτὸ ἔδωσε στὸν Πατριάρχη ὅλα τὰ προνόμια. Γιὰ νὰ τὸν προσεταιρισθῇ, νὰ τὸν ἐλέγξῃ καὶ νὰ τὸν χρησιμοποιοῦν γιὰ νὰ ἐνορχηστρώνῃ τοὺς ὑπολοίπους.

Αὐτὸ κράτησε ὅλα τὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας. Καὶ ἴσως βοήθησε κάποιες φορές, ἂν καὶ πολλοὶ ἅγιοι ταλαιπωρήθηκαν ἀπὸ τὶς Φαναριώτικες ἀγκυλώσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ ἀγιορείτης μὲ τὶς ἐκδόσεις τῶν βιβλίων του.

Ὁ καθηγητὴς Κονιδάρης, ἐρευνῶντας τὴν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας ἐκφράζει κάποιον ἀγνωστικισμό, καθ' ὅτι ἡ περίοδος αὐτὴ «συμπίπτει πρὸς τοὺς λεγομένους σκοτεινοὺς αἰῶνας τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλληνικῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Βυζαντίου, περὶ τῶν ὁποίων στερούμεθα πολλὰκις ἀκριβῶν εἰδήσεων.» (ᾠ.ἀν., σελ. 31).

Δὲν πρέπει, λοιπόν, τὶς μεταβολὲς τῆς παρακμῆς νὰ τὶς θεωροῦμε «αἰωνόβιες ἐκκλησιαστικὲς παραδόσεις» καὶ ἱστορικὰ ντοκουμέντα, ποὺ πρέπει νὰ καθορίζουν τὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, ἀδιαφορῶντας γιὰ τὸ πραγματικὸ συμφέρον τῶν πιστῶν καὶ ἀψηφῶντας τοὺς κινδύνους ποὺ αὐτὲς συνεπάγονται.

Εἶναι ἀξιομνημόνευτη ἡ Συνοδικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὸν Πάπα Λέοντα τὸν ΙΓ', μὲ τὴν ὁποία διατρανώνεται ἡ διαχρονικὴ ἀνεξαρτησία καὶ τὸ αὐτοδιοίκητο τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν τῆς Οἰκουμένης: «Ἐκάστη κατὰ μέρος Αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία ἐν τε τῇ Ἀνατολῇ καὶ τῇ Δύσει ἦν ὅλως ἀνεξάρτητος καὶ αὐτοδιοίκητος κατὰ τοὺς χρόνους τῶν ἐπὶ Οἰκουμενικῶν Συνόδων· ὅπως δὲ οἱ Ἐπίσκοποι τῶν Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς, οὕτω καὶ οἱ τῆς Ἀφρικῆς, τῆς Ἰσπανίας, τῶν Γαλλιῶν,

τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Βρετανίας ἐκυβέρνων τὰ τῶν Ἐκκλησιῶν αὐτῶν ἕκαστος διὰ τῶν ἰδίων Τοπικῶν Συνόδων, οὐδὲν ἀναμείζεως δικαίωμα ἔχοντος τοῦ Ἐπισκόπου Ρώμης, ὅστις καὶ αὐτὸς ἐπίσης ὑπήγετο καὶ ὑπεῖκεν εἰς τὰς συνοδικὰς ἀποφάσεις. Ἐν σπουδαίοις δὲ ζητήμασι δεομένοις τοῦ κύρους τῆς καθόλου Ἐκκλησίας ἐγένετο ἔκκλησις εἰς Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, ἣτις μόνη ἦν καὶ ἔστι τὸ ἀνώτατον ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ κριτήριον».

Ἡ ἱστορικὴ αὐτὴ ἐπιστολὴ τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως μπορεῖ νὰ ἀποτελέσῃ καὶ τὸν ὁδοδείκτη γιὰ τὴν ἐπίλυση τῆς διενέξεως τῶν δύο αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν (Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἑλλάδος) καθ' ὅσον ἐκφράζει τὸ Ὁρθόδοξο φρόνημα ὅτι «ἀνώτατον ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ κριτήριον» εἶναι ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος καὶ ὄχι τὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως.

Ο ΣΥΝΟΔΙΚΟΣ ΤΟΜΟΣ ΤΟΥ 1850 ΑΧΡΗΣΤΕΥΕΙ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ΤΟΥ 1928

Ἡ συζητητὰ τοῦ θέματος τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως παρασύρονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σὲ μιὰ μονοδιάστατη ἀξιολόγησι τῆς ἀκανθώδους γιὰ τὶς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν Πατριαρχικῆς Πράξεως τοῦ 1928.

Βεβαίως καὶ μὲ τὴ μονοδιάστατη ἀξιολόγησι τῆς περὶ οὗ ὁ λόγος Πράξεως ἔχουν διατυπωθεῖ πολλὰ καὶ ἀξιόλογα ἐπιχειρήματα, τὰ ὁποῖα ἀποδυναμώνουν τὶς ἀξιώσεις τοῦ Πατριαρχείου.

Ὅμως, ἕνας συσχετισμὸς τῆς Πράξεως αὐτῆς μὲ αὐτὸν καθ' ἑαυτὸν τὸν Συνοδικὸ Τόμο τοῦ 1850, ὁ ὁποῖος προηγήθη καὶ ὁ ὁποῖος ἐκφράζει μὲ κάθε λεπτομέρεια τὶς διαθέσεις καὶ τὸ φρόνημα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, κυριολεκτικὰ ἀχρηστεύει τὴν Πατριαρχικὴ Πράξη τοῦ 1928 καὶ ἀποδεικνύει περίτρανα ὅτι αὐτὴ ἡ Πράξη δὲν θὰ εἶχε ποτὲ ἐκδοθεῖ ἂν ἐπρυτάνευε ἡ λογικὴ καὶ ἡ θεολογικὴ ὀξυδέρκεια στοὺς τότε ἐκκλησιαστικῶς ὑπευθύνους.

Ἄρκει ἡ παράθεσι μιᾶς καὶ μόνης παραγράφου τοῦ Συνοδικοῦ Τόμου γιὰ νὰ καταπέσῃ ἡ ἰσχὺς τῆς Πατριαρχικῆς Πράξεως. Τὴν

ἀντιγράφουμε:

«... ὠρίσαμεν τῆ δυνάμει τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος διὰ τοῦ παρόντος Συνοδικοῦ Τόμου, ἵνα ἡ ἐν τῷ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀρχηγὸν ἔχουσα καὶ κεφαλὴν, ὡς καὶ πᾶσα ἡ Καθολικὴ καὶ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, τὸν Κύριον καὶ Θεὸν καὶ Σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχη τοῦ λοιποῦ **κανονικῶς αὐτοκέφαλος** ...ἐπιγινώσκομεν αὐτὴν καὶ ἀνακηρύσσομεν πνευματικὴν ἡμῶν ἀδελφὴν ...καὶ ὡς τοιαύτην τοῦ λοιποῦ ἀναγνωρίζεσθαι καὶ μνημονεύεσθαι τῷ ὀνόματι «Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» **δαφιλεύομεν δὲ αὐτῇ καὶ πάσας τὰς προνομίας καὶ πάντα τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα, τὰ τῆ ἀνωτάτῃ Ἐκκλησιαστικῇ ἀρχῇ παρομαρτοῦντα...**»!

Ποιός, ἄραγε, μετὰ τὴν παράγραφο αὐτῇ, καὶ ἰδιαίτερος μετὰ τὶς τελευταῖες φράσεις της, «δαφιλεύομεν δὲ αὐτῇ καὶ πάσας τὰς προνομίας καὶ πάντα τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα, τὰ τῆ ἀνωτάτῃ Ἐκκλησιαστικῇ ἀρχῇ παρομαρτοῦντα», μπορεῖ νὰ στηρίξη κυριαρχικὰ δικαιώματα τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ τῶν μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔστω καὶ ἂν οἱ λεγόμενες «Νέες Χῶρες», οἱ μητροπόλεις τῆς Ἡπείρου, τῆς Θράκης κλπ., δόθηκαν πολιτειακὰ ἐκ τῶν ὑστέρων στὸ «Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος»;

Γιὰ νὰ μὴν ὑπάρξη ἀμφισβήτηση ὡς πρὸς αὐτὸ πού ἐννοεῖ ὁ Πατριαρχικὸς Τόμος γιὰ τὰ δαφιλευθέντα κυριαρχικὰ δικαιώματα πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ἐφρόντισε ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἄνθιμος (Ὁ Πατριάρχης τοῦ Συνοδικοῦ Τόμου) νὰ διευκρινήσῃ σὲ συνοδευτικὴ τοῦ Τόμου Συνοδικὴ Ἐπιστολή, ὅτι «τοῦ λοιποῦ τὴν κατὰ τὸν ἡμέτερον Συνοδικὸν Τόμον καθεστηκυῖαν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπαξάπαντες ἀναγνωρίσητε ἀνωτάτην Ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν, περιβεβλημένην ἅπαντα τὰ δικαιώματα ἐπὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησιῶν, ὅσα περ ἐκέκτητο πρότερον ὁ καθ' ἡμᾶς Ἀποστολικὸς Πατριαρχικὸς Οἰκουμενικὸς Θρόνος».

Τὰ «κυριαρχικὰ δικαιώματα» τῆς Κωνσταντινουπόλεως δόθηκαν, λοιπόν, στὴν «Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος», ὄχι σὲ συγκεκριμένες Μητροπόλεις. Καὶ ἀπ' ὅτι γνωρίζουμε, κανεὶς μέχρι σήμερα, οὔτε Ἕλληνας ἄλλ' οὔτε Κωνσταντινουπολίτης Ἱεράρχης δὲν ἔχει ἀρνηθεῖ ὅτι καὶ οἱ «Νέες Χῶρες» ἀνήκουν στὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.

Αὐτὸ ἀποδεικνύεται στὴν Πράξη, δεδομένου ὅτι οἱ «Νεοχωρίτες» Μητροπολίτες μετέχουν στὴν Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πράγμα τὸ ὁποῖο δὲν εἶναι ἐφικτὸ στοὺς Ἕλληνες Μητροπολίτες, πού ὑπάγονται ἀπ' εὐθείας στὸ Πατριαρχεῖο, δηλαδὴ οἱ

Ἱεράρχες τῆς Κρήτης καὶ τῆς Δωδεκανήσου.

Τὸ αὐτονόητο συμπέρασμα, ὅτι μὲ τὸ Συνοδικὸ Τόμο παρέχεται ἅπαξ διὰ παντὸς τὸ κυριαρχικὸ δικαίωμα στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος νὰ ἐντάσση στὴν Ἱεραρχία τῆς ὅσες Μητροπόλεις προσαρτῶνται κατὰ καιροῦς στὴν Ἑλληνικὴ Ἐπικράτεια, εἶχε ἐξάγει καὶ ὁ Θεόκλητος Φαρμακίδης, πολέμιος μὲν τοῦ Συνοδικοῦ Τόμου ἀλλὰ καὶ ὁ πλέον λεπτολόγος ἐρμηνευτὴς του. Γράφει: «Μένουσι δὲ ἔτι ὑπὸ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν κυριαρχίαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως ἐκ τῶν ἀποτελουσῶν ἄλλοτε τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἀνατολικῆς Ἰλλυρίας ἐπαρχιῶν ἡ Θεσσαλία, ἡ Μακεδονία, αἱ δύο Ἡπειροὶ κλπ. **διότι μένουσιν ἔτι ὑπὸ τὴν δεσποτείαν τῶν ἀλλοφύλων.** Ἄν αὔριον ἀπελευθερωθῶσιν ἐξ αὐτῆς καὶ αὐτοὶ οἱ τόποι, ἀπελευθεροῦνται εὐθὺς καὶ αἱ Ἐκκλησίαι αὐτῶν ἐξ ἐκείνης, ὃ ἔστιν ἀπολαμβάνουσι πάλιν, ἃ ἐστερήθησαν καὶ κατὰ τοῦτο δίκαια. Διότι οὔτε νόμος, οὔτε κανὼν, οὔτε ἔθιμον ἀρχαῖον, οὔτε χρόνος ἐμποδίζουσιν αὐτὰς ἀπὸ τοῦ νὰ ἀπολαύσωσι τὰ οἰκεῖα δίκαια». Αὐτὰ τὰ γράφει ὁ Φαρμακίδης τὸ 1852 καὶ βεβαίως δὲν διανοεῖται, ὅπως καὶ κάθε λογικὸς ἄνθρωπος, ὅτι μπορούσε νὰ ὑπάρξη ἐκ τῶν ὑστέρων ἡ τραγελαφικὴ καὶ ἀντικανονικὴ Πράξη τοῦ 1928.

Δυστυχῶς ὁ ἐπινοητὴς τῆς, ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, στὴν προσπάθειά του νὰ ἀνταποκριθῆ στὴν τεχνητὴ κρίση, ποὺ παρουσιάσθηκε ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ποιμαντορίας του, θεώρησε πὼς αὐτὴ ἡ Πράξη θὰ ἦταν συμβιβαστικὴ λύση (παρ' ὅτι καὶ ὁ ἴδιος τὴν θεώρησε «παρὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας» καὶ ὡς λύση “οἰκονομίας”), ἔκαμε τὰ εὔκολα, δύσκολα, δὲν ἀξιοποίησε τὰ «κυριαρχικὰ δικαιώματα» ποὺ τοῦ παρέχει ὁ Συνοδικὸς Τόμος καὶ ἐνέπλεξε τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος σὲ δεινὴ περιπέτεια.

Τὴν περιπέτεια αὐτὴ ἀναβιώνουμε σήμερα μὲ τὴν ἔνταση στὶς σχέσεις μας μὲ τὴν Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ διαπιστώνουμε γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ ὅτι ὁ Πανεπιστημιακὸς Καθηγητὴς Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Παπαδόπουλος μπορεῖ μὲν νὰ ἦταν ἀξιόλογος συγγραφεὺς ἀλλὰ, μὲ τοὺς ἄστοχους χειρισμοὺς του, “χρέωσε” στὴν Ἐκκλησία μας, καὶ τὸ Παλαιοημερολογητικὸ Σχῆμα καὶ τὴν Κρίση μὲ τὴν Κωνσταντινούπολη!

Ο ΣΥΝΟΔΙΚΟΣ ΤΟΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Μερικοί προσπάθησαν να χρησιμοποιήσουν ως επιχείρημα υπέρ του Πατριαρχείου τὸ γεγονός ὅτι ὁ Συνοδικὸς Τόμος καὶ ἡ Πατριαρχικὴ Πράξις τοῦ 1928 κατοχυρώνονται στὸ ἰσχύον Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος. Δὲν ἔκαμαν, ὅμως, τὸν κόπο νὰ σκεφθοῦν λίγο περισσότερο πάνω στὸ ἐπιχείρημα αὐτὸ καὶ γι' αὐτὸ λησμόνησαν τὸ σπουδαιότερο. Λησμόνησαν πὼς ὁ Συνοδικὸς Τόμος ρητῶς ὀρίζει ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὄχι μόνον ἀναγνωρίζεται αὐτοκέφαλος ἀλλὰ καὶ διοικεῖ «τὰ τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τοὺς Θείους καὶ Ἱεροὺς Κανόνας ἐλευθέρως καὶ ἀκωλύτως ἀπὸ πάσης κοσμικῆς ἐπεμβάσεως»!

Αὐτὸ σημαίνει πολὺ ἀπλῶ ὅτι, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ Πολιτεία δὲν ἔχει κανένα ἀπολύτως δικαίωμα νὰ ἐλέγξῃ τὴν Ἐκκλησία, γιὰ τὸ εἶναι καὶ κατὰ πόσον τηρεῖ τὸν Πατριαρχικὸ Τόμο καὶ τὴν Πατριαρχικὴ Πράξις (ἐφ' ὅσον αὐτὸ τὸ ἀπαγορεύει ὁ προστατευόμενος ἀπὸ τὸ Σύνταγμα Συνοδικὸς Τόμος), ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι ἡ Ἐκκλησία διὰ τῆς Συνταγματικῆς κατοχυρώσεως τῶν ἀνωτέρω ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ ὑποχρεώη τὴν Πολιτεία νὰ ἐπικυρώη τις Ἐκκλησιαστικὲς ἀποφάσεις τῆς ὥστε νὰ ἔχουν αὐτὲς καὶ νομικὴ ἰσχύ.

Αὐτὰ τὰ ἔχει ξεκαθαρίσει ὁ πολιτειοκράτης ἀλλὰ καὶ ἀπίστευτα λογικὸς ἄνθρωπος, ὁ Θεόκλητος Φαρμακίδης. Γράφοντας τότε:

« Ἄν ὁ Συνοδικὸς Τόμος γενῆ δεκτός, καὶ κατασταθῆ νόμος τῆς ἐπικρατείας, τίνος ἄλλου καταστατικοῦ νόμου ὑπάρχει χρεία; Ἄρχὴ αὐτοσύστατος, αὐθύπαρκτος, αὐθυπόστατος, ὅλως ἀνεξάρτητος ἀπὸ τῆς πολιτείας. Ἄλλο Κράτος ἐν Κράτει, ἐλευθέρως καὶ ἀκωλύτως ἀπὸ πάσης Κοσμικῆς Ἐπεμβάσεως διοικοῦσα τὰ τῆς Ἐκκλησίας καθόλου... Πᾶς λοιπὸν ἄλλος νόμος εἶναι ὄχι μόνον περιττός, ἀλλὰ καὶ γελοῖος!»

Πρέπει νὰ καταλάβουν οἱ πολέμιοι τοῦ Ἑλλαδικοῦ αὐτοκεφάλου ὅτι τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος κατοχυρώνει Πολιτειακὰ μόνον τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καὶ μόνον αὐτήν.

Τὴν προστατεύει, φερ' εἰπεῖν, ἀπὸ ληστρικές ἐπεμβάσεις τῆς

Πολιτείας, ὅπως κατὰ τὸ παρελθὸν ὁ νόμος Τρίτση ἔπεσε στὸ κενὸ γιὰτι προσέκρουσε στὸ «ἀκωλύτως ἀπὸ πάσης κοσμικῆς ἐπεμβάσεως».

Ἐξ ἄλλου, τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, ὅπως καὶ κάθε Σύνταγμα, ψηφίζεται γιὰ νὰ κατοχυρώνη τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν τῆς χώρας καὶ ὄχι τὰ συμφέροντα τῶν ἀλλοδαπῶν. Πόσο μᾶλλον ὅταν οἱ ἀλλότριες διεκδικήσεις διασποῦν τὴν ἀρμονία τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων καὶ ταρασσούν τὴν εἰρήνη τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν.

Τὸ θέμα, λοιπόν, δὲν θὰ τὸ λύση ἡ Πολιτεία. Δὲν ἔχει κανένα δικαίωμα ἀναμίξεως, παρ' ἐκτὸς τοῦ νὰ ὑπενθυμίση στὸ Φανάρι ὅτι τὸ Σύνταγμα τῆς χώρας ἀποσκοπεῖ στὸ νὰ διατηρῆ τὴν ἐδαφικὴ ἀκεραιότητα τῆς χώρας καὶ νὰ προστατεύη τὰ νομικὰ συμφέροντα καὶ δικαιώματα τῶν πολιτῶν καὶ ὑπηκόων της.

Ἡ Πράξις τοῦ 1928 καὶ ...οἱ δανεικοὶ παῖκτες

ΠΩΣ ΑΝΤΙΑΜΒΑΝΕΤΑΙ Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ ΤΟΥΣ ΙΕΡΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ

Αν, παρακάμπτοντας τὴν ἱστορία, πού βοᾷ ὅτι οἱ Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἦσαν ἀνέκαθεν αὐτοκέφαλες καὶ δεχθοῦμε ὅτι ὁ Συνοδικὸς Τόμος ἔπρεπε ἀπαραιτήτως νὰ μᾶς χορηγηθῆ ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολη καὶ πάλι δὲν μπορούμε νὰ ἀποσιωπήσουμε ὅτι καὶ αὐτὸς ἀλλὰ καὶ ἡ Πράξις τοῦ 1928 προσφέρονται γιὰ τὴ συγγραφὴ θεολογικῆς διατριβῆς ὡς πρὸς τὴν καταστρατήγησι τῶν Ἱερῶν Κανόνων. Παρὰ ταῦτα, οἱ Πατριαρχικοὶ ἔχουν τὸ κουράγιο νὰ ὁμιλοῦν συνεχῶς περὶ σεβασμοῦ τῶν Ἱερῶν Κανόνων. Φαίνεται, πὼς μερικοὶ νομίζουν ὅτι ὅλες οἱ Συνοδικὲς ἀποφάσεις, ἀσχέτως τῆς λογικῆς καὶ τῆς θεολογίας τοῦ περιεχομένου τους, ἀναγορεύονται αὐτοδικαίως σὲ Ἱεροὺς Κανόνες!

Θὰ ἀρκεσθοῦμε σὲ μιὰ δειγματοληπτικὴ ἀναφορά:

Ὁ Συνοδικὸς Τόμος ἐγκαθιστᾷ ὡς ὑπερτάτη Ἐκκλησιαστικὴ Ἄρχὴ Σύνοδο Διάρκῃ καὶ ὄχι τὴ Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας. Δηλαδή ὀρίζει ὅτι 12 Ἀρχιερεῖς θὰ διοικοῦν τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος. Ὁ θεσμὸς αὐτὸς εἶναι ἄγνωστος στὴν Ἀνατολικὴν ἀλλὰ καὶ στὴ Δυτικὴ Ἐκκλησίαν, μπορεῖ δὲ νὰ τὸν συναντήσῃ κανεὶς μόνον στὶς Προτεσταν-

τικές Ἐκκλησίες, πού διοικοῦνται ἀπὸ διαρκῆ Συνέδρια.

Τὸν Συνοδικὸ Τόμο συνυπογράφουν **πέντε πρώην Πατριάρχες Κωνσταντινουπόλεως** (Κωνστάντιος Α΄, Κωνστάντιος Β΄, Γρηγόριος, Γερμανός, Ἄνθιμος) καὶ ὁ ἐν ἐνεργείᾳ Ἄνθιμος Β΄! Ἄραγε μὲ ποιά ἰδιότητα ὑπογράφουν οἱ πρώην Πατριάρχες; Πῶς συμβαίνει, ἐνῶ ἔχουν ἀπομακρυνθεῖ ἀπὸ τὸ θρόνο τους καὶ εἶναι σχολάζοντες, **χωρὶς ἐξουσία**, νὰ ὑπογράφουν τὸ αὐτοκέφαλο μιᾶς Ἐκκλησίας; Βεβαίως ἡ ἀπάντηση δὲν μπορεῖ νὰ ἀναζητηθῆ στοὺς Ἱεροὺς Κανόνες γιατί, ἀπλούστατα, τέτοιοι Ἱεροὶ Κανόνες δὲν ὑπάρχουν!

Τὸ πῶς ἐξωφρενικὸ, ὅμως, ὀρίζεται στὴν Πατριαρχικὴ Πράξη τοῦ 1928. Ὀρίζεται ὅτι **παραχωροῦνται «ἐπιτροπικῶς»** στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος οἱ Μητροπόλεις τῶν «**Νέων Χωρῶν**»!

Τὶ θὰ πεῖ «ἐπιτροπικῶς»; Ὅτι οἱ Μητροπολίτες τῶν «**Νέων Χωρῶν**», παρ' ὅτι οἱ «**Νέες Χῶρες**» εἶναι πόλεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἀνήκουν στὴν... Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως(!) ἀλλὰ διοικοῦν καὶ ἐπισκοποῦν Μητροπόλεις, πού ἀνήκουν στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος εἶναι αὐτοκέφαλη καὶ ἔχει, σύμφωνα μὲ τὸ Συνοδικὸ Τόμο, **ὅλα τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν Πόλεων!** Βρίσκετε ἐσεῖς λογικὴ σ' ὅλα αὐτά; Βεβαίως ὄχι!

Τέτοιο καθεστῶς, σίγουρα δὲν συναντᾶ κανεὶς στοὺς Ἱεροὺς Κανόνες. Τὸ συναντᾶ, ὅμως, στὸ σύγχρονο ποδόσφαιρο, ὅπου μιὰ ομάδα, π.χ. ὁ Παναθηναϊκός, ἔχει ποδοσφαιριστάς, πού τοῦ ἀνήκουν, ἀλλὰ κάποιους ἀπὸ αὐτοὺς μπορεῖ, σύμφωνα μὲ τὴν ποδοσφαιρικὴ νομοθεσία νὰ τοὺς δίνει δανεικοὺς σὲ ἄλλη ομάδα, π.χ. στὸν Ο.Φ.Η., γιὰ ἓνα χρονικὸ διάστημα καὶ ὅταν πάλι τοὺς χρειασθῆ, σύμφωνα μὲ τὴ σχετικὴ Πράξη πού ἔχουν οἱ δύο ομάδες ὑπογράφει, τοὺς παίρνει πίσω!

Ἔτσι, δυστυχῶς, σὰν τὸ ποδόσφαιρο, δηλαδὴ σὲ «κλωτσοσκούφι» ἔχουμε μετατρέψει τὰ Ἱερά τῆς Ἐκκλησίας μας!

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΜΑΣ

Θσα ἤδη ἐκθέσαμε, πιστεύω, μᾶς πείθουν ὅτι ἡ ἱστορία καὶ ἡ θεολογία δὲν εἶναι μὲ τὸ μέρος τοῦ Πατριαρχείου, ἀλλὰ καὶ πάλι αὐτὸ εἶναι δευτερεῦον. Τὸ πρωτεῦον εἶναι τὸ τί συμφέρει πνευματικὰ τὴν Ἐκκλησία μας σήμερα.

Εἶναι αὐτὸ ποῦ γράψαμε τὸν Ἰούλιο τοῦ 2001 καὶ δημοσιεύθηκε στὴν Ἐκκλησιαστικὴ ἐφημερίδα «Ὁρθόδοξος Τύπος», μὲ τίτλο «Ὁρατὸς ὁ κίνδυνος Βατικανοποιήσεως τῆς Ὁρθοδοξίας».

Τὸ ἐπαναλαμβάνουμε:

«Βεβαίως, ἐξ ἐπόψεως ποιμαντικῆς, δηλαδὴ πνευματικῆς ὠφελείας τοῦ Ὁρθοδόξου λαοῦ μας, δὲν θὰ μᾶς ἐνοχλοῦσε καθόλου ὁποιαδήποτε ἀπεμπόληση διοικητικῶν δικαιωμάτων τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας ὑπὲρ τοῦ Πατριαρχείου, δεδομένου ὅτι ἡ Ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση ὑπάρχει γιὰ τὴν πνευματικὴ ὠφέλεια τοῦ λαοῦ καὶ ὄχι γιατί ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση εἶναι αὐτοσκοπός. Ὅταν, ὅμως, αὐτὴ ἡ ἀπεμπόλησι τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας δὲν γίνεται μὲ σκοπὸ τὴν ὑπαγωγή τῶν Ἑλλήνων πιστῶν σὲ μιὰ πιὸ πνευματικὴ Ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση ἀλλὰ μὲ στόχο τὴν ἐκκοσμίκευση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τότε τὸ πρᾶγμα γίνεται σοβαρὸ καὶ ἐπικίνδυνο καὶ ἀγγίζει τὰ ὅρια τῆς προδοσίας».

«Τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον»

Μὲ θλίψη μας διαπιστώνουμε ὅτι τὸ Πατριαρχεῖο λεπτολογεῖ «τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον», δηλαδὴ τὶς διατάξεις ποῦ τοῦ ἐνισχύουν τὴν ἐξουσίαν πάνω σὲ τοπικὲς Ἐκκλησίες καὶ Μητροπόλεις, φανερώνοντας ἔτσι μιὰ πνευματικὴ ἔνδεια καὶ μιὰ ἀνασφάλεια, ὡσὰν νὰ ἀντλῆ τὸ κῦρος του ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἐξουσιαζομένων, ἐνῶ ἀφήνει τὰ «βαρύτερα τοῦ Νόμου» καὶ υἰοθετεῖ συμπροσευχὲς μὲ αἰρετικούς, ὅπως διαβάζουμε στὰ γραπτὰ τοῦ νῦν Πατριάρχου, ὅτι, δηλαδὴ, «δὲν δύναται ἡ Ἐκκλησία νὰ ἔχη διατάξεις ἀπαγορευούσας τὴν εἴσοδον εἰς τοὺς ναοὺς τῶν ἑτεροδόξων καὶ τὴν μετ' αὐτῶν συμπροσευχὴν»!

Τὸ Πατριαρχεῖο μὲ πολλὴ εὐκολία διορθώνει τὶς Οἰκουμενικὲς Συνόδους στὰ θέματα τῆς πίστεως, ἀλλὰ ὑψώνει σὰν τρόπαια τὶς Διατάξεις τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ποῦ κατὰ τοὺς Πατριαρχικούς

φαίνεται ὅτι ἐνισχύουν τὴν ἐξουσία του.

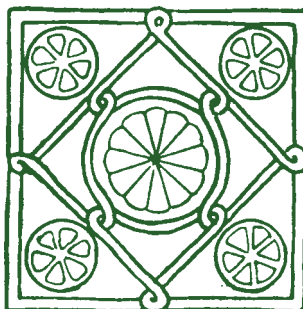
Εἶναι ἄραγε πνευματικὴ αὐτὴ ἢ ἀντιμετώπιση ὥστε νὰ διεκδικῆ τὸ σεβασμὸ καὶ τὴ συμφωνία μας;

Ἡ Ἁγία Γραφή μᾶς διδάσκει ὅτι πρέπει νὰ ὑπακούομε στοὺς πνευματικούς μας Πατέρες ἀλλὰ ἡ ἴδια Ἁγία Γραφή διδάσκει ὅτι καὶ οἱ Πατέρες δὲν πρέπει νὰ παροργίζουν τὰ τέκνα τους!

Ἰδίως ἐμεῖς οἱ κληρικοὶ ὄχι μόνο νομιμοποιούμεθα, ἀλλὰ ἔχουμε καὶ ὑποχρέωση νὰ καταθέτουμε τὴ μαρτυρία μας, γιὰ τὸν λόγῳ τῆς θέσεως καὶ ἀποστολῆς μας ἀποτελοῦμε, κατὰ τὸ θεοφόρο Ἅγιο Ἰγνάτιο, «τὸ συνέδριον τοῦ Ἐπισκόπου».

Μᾶς θλίβει τὸ γεγονός ὅτι μὲ τὴν παροῦσα Ἐκκλησιαστικὴ διένεξη ἀποδεικνύεται ὅτι δὲν τηρεῖται ὁ βασικὸς κανὼν τῆς ποιμαντικῆς διακρίσεως, σύμφωνα μὲ τὸν ὁποῖον, κάθε πνευματικὸς πατέρας ἐπιβάλλεται νὰ δίνῃ ἐλευθερία κινήσεων στὰ πνευματικὰ του παιδιά, πού ἔχουν ἔντονη προσωπικότητα καὶ ἐκδηλώνουν ἰδιαίτερη δραστηριότητα καὶ διάθεση γιὰ δράση. Αὐτό, φαίνεται, πὼς δὲν τὸ ἀντιλαμβάνεται τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ θέλει νὰ διατηρῆ καθλωμένη, περιορισμένη καὶ ἔκθετη σὲ ἐσωτερικὲς τριβὲς τὴν ἀνθηρὴ καὶ πνευματικὰ πολύκαρπη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία, κατὰ πανορθόδοξη ὁμολογία, εἶναι ἢ πρὸ ἱεροπρεπῆς, ἐνάρετη, δραστήρια καὶ ἐλεύθερη Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

Ἄν τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο δὲν θέλῃ νὰ ἀναγνώρισῃ τὰ πνευματικὰ πρωτεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, ἄς τὴν ἀντιμετωπίσῃ τοῦλάχιστον σὰν τὸν ἄσωτο υἱὸ καὶ ἄς τὴν ἀφήσῃ ἐπιτέλους ἐλεύθερη, δίνοντάς της, ὅπως ὁ Οὐράνιος Πατέρας μας, «τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας».

Τὰ κείμενα τοῦ παρόντος τεύχους συνέταξε
ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Βασίλειος Ε. Βολουδάκης.

**Η ΕΝΟΡΙΑ ΩΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ
ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ
ΚΑΤΗΧΗΣΕΩΣ**

Ομιλίες με σκοπό να βοηθηθούμε στην πνευματική μας ζωή γίνονται στην ένορία μας:

* Κάθε **ΚΥΡΙΑΚΗ** πρωί, μετά την Θ. Λειτουργία, από τις 11³⁰ έως τις 1³⁰ το μεσημέρι, στην Πνευματική μας Έστία (όδος Μαυρομικάλη 96), με θέμα *«Ψυχική ίσορροπία και πνευματική ζωή»*.

Κατά την διάρκεια της αναπόφευκτης του θέματος γίνεται διάλογος με τους άκροατές.

Πρό της έναρξης της ομιλίας παρατίθεται δωρεάν ένα μικρό πρό-

γευμα προς αναψυχή των προσερχομένων εϋθὺς μετὰ τὴ Θ. Λειτουργία.

* Κάθε **ΤΡΙΤΗ** (Μαυρομικάλη 96):
6.00 - 7.00 μ.μ. **ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**, με θέμα *«Τὸ βιβλίο τοῦ ΤΩΒΙΤ σὰν καθρέπης τοῦ Ὁρθοδόξου ἥθους»*.
Ἡ ἀνάπτυξη γίνεται παράλληλα με συζήτηση.

Ἐπεύθυνος Συνάξεων: π. Βασίλειος Βολουδάκης.

* Κάθε **ΤΕΤΑΡΤΗ** ἀπόγευμα, στὸ Παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγ. Νεκταρίου μετὰ τὸν Ἑσπερινὸ καὶ τὴν Παράκληση οἱ ὁμιλίες ἔχουν γενικὸ θέμα: *«Μελετῶντας τὶς ὁδηγίες τῆς Ἁγίας Γραφῆς»*.

Ἐπεύθυνος-Συντονιστής: π. Φίλιππος Μύαρης.

**Πανενοριακὸ προσκλητήριον γιὰ τὴ δευτέρη αἰμοδοσία τῆς
χρονιαῖς στὶς**

23 Νοεμβρίου 2003

Σὰς παρακαλοῦμε νὰ μὴ λησμονήσετε τὴ γραπτὴ σας αἴτηση καὶ νὰ δώσετε τὸ παρὸν καὶ στὴ δευτέρη αἰμοδοσία τῆς Ἐνορίας μας τὴν Κυριακὴ 23 Νοεμβρίου, μετὰ τὴν Θ. Λειτουργία.

ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΕΥΛΟΓΙΑ
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ Ι. Ν. ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΠΕΥΚΑΚΙΩΝ (Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν)
Ἀσκληπιοῦ 38 - Ἀθήνα - Τ.Κ. 106 80
Τηλεφῶνο: 2103612449 - Fax: 2103627037

Ἐπεύθυνος Συντάξεως:
π. Βασίλειος Ε. Βολουδάκης

ΔΑΠΑΝΗ : ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΥΠΑΚΟΗ"

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ